

ANNEX DEL TREBALL

Curs: 2016-2017

Treball final de Grau

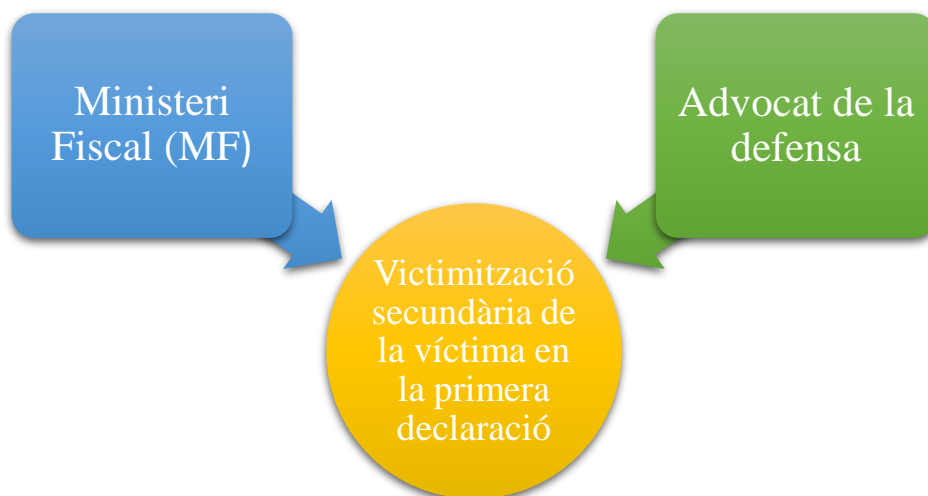
Tutor: David Felip i Saborit

Grau en Criminologia i Polítiques Públiques de Prevenció - Universitat

Pompeu Fabra

LA VICTIMITZACIÓ
SECUNDÀRIA: EN LES
VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA
DE GÈNERE DURANT LA
PRIMERA DECLARACIÓ

DIARI D'OBSERVACIÓ: SOBRE LA VICTIMITZACIÓ SECUNDÀRIA EN LES PRIMERES DECLARACIONS DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Dia 1: 18/04/2017
Ministeri Fiscal 1¹

Cas 1:

- **FETS:** No hi ha agressions físiques, ni amenaces greus.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha preguntes per part del MF1 ni dels advocats.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No s'observa cap signe de victimització secundària.

Cas 2:

- **FETS:** Amenaces i agressió física, l'home va anar a buscar una arma blanca.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF1 no realitza cap pregunta.
L'advocat de l'acusació perjudica a la seva pròpia client → li pregunta sobre un fet que ja s'havia exposat anteriorment, fent que la víctima torni a verbalitzar l'experiència. També li realitza preguntes que perjudiquen a la seva client (la víctima) com per exemple i cito verbalment:

-“¿Es cierto que usted me prohibió a mí proponer como testimonios a sus hijos?”

¹ A partir d'ara s'entendrà com a MF.

-“¿Es cierto que me ha dado instrucciones hoy mismo para que proponga como testimonios a sus hijos?”

Amb aquestes preguntes i el to empleat pel lletrat de l'acusació, va perjudicar a la seva client i la va deixar en evidència causant-li danys addicionals propis d'una victimització secundària.

A més a més, l'advocat de la defensa també li formulava preguntes que la víctima irrellevants/innecessàries i amb paraules massa tècniques que no entenia i exigia que fos capaç respondre temes legals. També es va donar una reiteració de preguntes que ja havien estat contestades anteriorment.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí s'observa mostres de victimització secundària per part de l'advocat de l'acusació i de la defensa

Dia 2: 19/04/2017
Ministeri Fiscal 2

Cas 3:

- **FETS:** la víctima ha denunciat per amenaces, assetjament i agressió física.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF2 insisteix molt en preguntar perquè ha tardat tant en denunciar i perquè s'ha esperat tant, a lo que la víctima li contesta que per vergonya.
La resposta del MF2 és: “¿Vergüenza? ¿Vergüenza de qué? Tiene que empezar por protegerse a sí misma sino los demás no la podemos ayudar”
En aquest punt, el to i les paraules que utilitza el MF cap a la víctima no són les adequades ja que hi ha molts motius pels quals una dona tardi un temps en acabar una relació on està sotmesa a violència de gènere i en denunciar al presumpte agressor (motius psicològics, emocionals, socials, econòmics, per a les represàlies, etc).
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí s'observen mostres de victimització secundària per part de la MF2

Cas 4:

- **FETS:** Amenaces i agressió física.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Després de narrar els fets, l'advocada de la defensa comença a fer un seguit de preguntes al meu judici insensibles i amb la intenció d'incriminar a la víctima. Alguns exemples:

-“No és cert que no vols que ell no visqui en el mateix lloc junts perquè ara paga menys que abans?”
-“Has pogut provocar els actes que rebies?”
-“Perquè vas tardar tantes hores en anar a denunciar?”

- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí es detecta victimització secundària per part de l'advocat de la defensa ja que per poder salvar al seu client va formular diverses preguntes incriminant a la víctima i això pot haver-li causat danys addicionals.

Dia 3: 20/04/2017
No Ministeri Fiscal

Cas 5:

- **FETS:** És un cas civil per la custòdia de la filla, la víctima té por a que el seu ex-marit s'emporti a la filla, també narra que li va donar una empenta contra la paret.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** L'advocat de la defensa intenta culpar-la dient que és ella la que s'acosta cap a l'acusat per agafar a la filla de males maneres i que com a conseqüència ell l'aparta. La víctima contesta que ella no es va dirigir cap a ell, sinó cap a la seva filla i no creu que les conseqüències siguin a causa dels seus actes. També se li pregunta que perquè va tardar 2 mesos en denunciar després dels fets, a lo que ella respon perquè primer va intentar posar-se d'acord amb l'investigat i realitzar mediació familiar o arribar a un acord verbal, etc.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí es detecta intent de incriminació a la víctima per part de la defensa, per tant, es donen motius de victimització secundària.

Cas 6:

- **FETS:** Res
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Res
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No és cap declaració, però s'observa la declaració d'una víctima indirecta en un lloc inapropiat, on hi ha diferents taules amb ordinadors, es tracta d'un espai obert i compartit. La declarant no té cap tipus d'intimitat per explicar els fets. Victimització secundària a causa de les instal·lacions.

Cas 7:

- **FETS:** Agressions físiques molt greus, la dona tenia cops molt forts a la cara, declara dos mesos després perquè va estar hospitalitzada.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha MF ni advocat de defensa, l'advocat de l'acusació no realitza cap pregunta que pugui crear victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Li afecta explicar els fets de nou. La unitat d'atenció a la víctima es va posar en contacte amb ella. Aquí s'obriria un debat de si aquest fet pot estar-la estigmatitzant socialment perquè se l'està tractant com una víctima (que és el que és, però potser no el que sent ella). No obstant, no hi ha cap dubte que aquest contacte és una acció

positiva per lluitar contra la violència de gènere, potser seria millor que fos la pròpia víctima que es poses en contacte amb l'oficina d'atenció a la víctima.

Dia 4: 24/04/2017
Ministeri Fiscal 3

Cas 8: vídeo

- **FETS:** Cas en que l'ex-parella de la víctima l'amenaça en publicar vídeos/fotos íntimes dels dos i a més a més també es donen agressions físiques.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha MF. La víctima està molt afectada per les preguntes que se li realitzen, el fet d'explicar el que ha passat i recordar-ho li causa mal estar.
L'advocada de l'acusació li pregunta per informació que el jutge ja havia preguntat → reiteració en que verbalitzi els fets quan es veu clarament que li afecta.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí es dona victimització secundària ja que com s'ha comentat anteriorment, s'insisteix en preguntar coses que ja s'havien comentat i aquesta reiteració i repetició causa danys addicionals a la víctima.

Cas 9: vídeo

- **FETS:** La víctima al·lega que ha sofert amenaces, insults, molta dominació i mantenir relacions sexuals en contra de la seva voluntat.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF3 insisteix molt en el tema de la violació, demanant molts detalls i mostrant-se fred davant la víctima que es troba desolada. El MF intenta minimitzar el control de l'agressor utilitzant paraules com que "agobiava" a la víctima. Ella intenta explicar que no podria quedar amb altres persones perquè sinó l'agressor s'enfadava. El Fiscal aquí pregunta/qüestiona "*i sinó podies sortir com vas anar a denunciar?*" → s'entén pel to i les formes amb la que ha formulat la pregunta que qüestiona el control/dominació que l'home exercia sobre la dona.
L'advocat de la defensa ha fet preguntes com "*per què ha continuat amb aquest senyor si ha relatat que era un home tant agressiu?*" a lo que ella contesta; "*perquè ell em va prometre que canviaria i es tractaria*"
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Només començar la declaració es posa a plorar i es mostra molt afectada durant el transcurs de tota la declaració. El jutge ha intentat calmar-la de totes les maneres possibles, però ella no pot parar de plorar quan explica els fets. No obstant, sí que hi ha victimització secundària tant per part del MF3 i de l'advocat de la defensa.

Dia 5: 25/04/2017
Ministeri Fiscal 4

Cas 10: vídeo

- **FETS:** Agressions físiques i psicològiques, l'home l'obliga a mirar mentre ell manté relacions sexuals amb una amant.

- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Res
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Tot i que en el present treball no s'analitza la postura del jutge, cal destacar que en aquest cas en concret la magistrada que interrogava a la víctima va poder causar-li victimització secundària. La víctima era d'origen musulmà i necessitava un intèrpret. La magistrada va preguntar-li el temps que portava residint a Espanya i seguidament amb un to sec i de desconfiança va dir: *“¿y como es que todavía no puede hablar el castellano? Hace dos años que estás en España y tienes NIE, te habrás relacionado con personas y deberías conocer el idioma”*. Tenint en compte que qualsevol víctima que ho necessiti pot demanar un intèrpret perquè és un dret que tenen les víctimes, no s'hauria de qüestionar per part de la magistrada ni de ningú que estigui dins de la Sala sobre la presència de l'intèrpret durant la declaració. A més a més, utilitza un to de veu molt soberb i insisteix molt en que tot queda gravat per si se li ocorreix mentir. A més a més, també pregunta molt sobre el perquè no va anar abans a denunciar o al metge. En resum no crea un espai de confiança i tranquil·litat per la dona.

Dia 6: 26/04/2017
No Ministeri Fiscal

Cas 11:

- **FETS:** Cas d'amenaçes lleus, sense violència física.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Advocada de la defensa (cunyada de la víctima) realitza moltes preguntes innecessàries, no para d'interrogar-la amb temes que no tenen res a veure amb la relació entre l'agressor-víctima. Fa que la declaració sigui molt llarga i pesada, fins i tot el jutge ha avisat fins a 5/6 vegades que centri les preguntes, en un moment donat li diu que la pregunta que ha formulat és impertinent i que s'està estenent massa.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Segona victimització per part de l'advocada de la defensa. Proposta en aquest cas → que els advocats de la defensa no siguin familiars dels seus clients, perquè en aquests tipus de delictes també coneixeran a la víctima i s'intentarà en major mesura culpabilitzar/incriminar a la víctima en defensa del seu client (familiar).

Cas 12:

- **FETS:** Home molt pesat però no agressiu, no es dona violència de gènere en sí.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha MF. No hi ha preguntes per part dels advocats.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària. La víctima diu que la policia potser es va pensar que era alcohòlica perquè les notes que li deixava la seva ex-parella estaven escrites en papers de bars i restaurants i hi havia moltes faltes ortogràfiques. Per tant, aquesta dona té pensaments de desconfiança/estigmatització del sistema cap a ella.

Dia 7: 28/04/2017
Ministeri Fiscal 5 i 1

Cas 13 → vídeo

- **FETS:** Agressions físiques, la va arrastrar pel terra i a casa la va agafar pel coll. Diverses assistències mèdiques.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF5 realitza dues preguntes que al meu judici poden haver causat danys addicionals:
  - *“Per què espera 10 dies en denunciar una ordre de protecció des de que van passar els fets?”*
  - *“Què és el que li fa por si abans ja havia interposat denúncies abans i no havies demanat ordre de protecció?”*
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Es detecta victimització secundària per part de la MF5 posant en dubte la declaració de la víctima i la necessitat que sent la víctima perquè li aprovin una ordre de protecció .

Cas 14 → vídeo

- **FETS:** Agressions físiques com a conseqüència d'una discussió perquè la víctima no volia facilitar la seva contrasenya del mòbil a la seva parella.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha preguntes que causin victimització secundària ni per part del MF5 ni de les parts.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es detecta victimització secundària

Cas 15 → vídeo

- **FETS:** Denúncies recíproques. Hi ha agressions físiques, insults i amenaces.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No preguntes amb caràcter de victimització secundària per part de MF5 ni les parts.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es detecta victimització secundària.

Cas 16 → vídeo

- **FETS:** Agressió física, la va agafar pel cabell i li va colpejar la cara contra el terra.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF1 no realitza cap pregunta. Les parts no realitzen preguntes que puguin causar una victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es detecta victimització secundària.

Cas 17 → vídeo

- **FETS:** Agressions físiques i amenaces.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF5 només pregunta per les agressions físiques, no es tenen en compte les verbals ni psicològiques. Falta de sensibilitat per part de MF i deixa anar comentaris alçant la veu i dient repetidament: “*Mira escuche esque sencillamente no la entiendo eh*” “*No la entiendo*”. Per part de l’acusació i la defensa no es detecta res fora de lo normal.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Es detecta victimització secundària per part de la MF5

Cas 18 → vídeo

- **FETS:** En aquest cas es parla sobre assetjament de l’home sobre la víctima quan aquests ja havien trencat la relació, també explica que en alguna ocasió ell ha intentat abraçar-la i besar-la sense el seu consentiment.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Per part del MF5 i de l’acusació no es detecta cap actuació que pogués causar victimització secundària. Per part de la defensa es donen dos incidents que sí podrien constituir victimització secundària;
  - El primer incident es produeix quan la defensa exposa la següent frase: “*Usted bien sabe que la pareja de su ex-marido no es realmente su pareja porque ella està con otra mujer*”. Davant d’aquesta informació la víctima s’altera molt i arriba a dir “*ostia puta!!!*” i seguidament es posa a plorar i a estar molt nerviosa.
  - En el segon incident, la defensa diu: “*Usted bien sabe que mi cliente no tiene ningún ánimo lúbrico con usted no?*”. En aquest moment tant el jutge de la Sala com la víctima reclamen que aquest tema ja s’ha parlat i que ja s’ha contestat anteriorment. En aquest moment la víctima torna a plorar desesperadament i s’altera bastant ja que se li ha creat un dany addicional amb aquestes preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Cal dir que en aquest cas la víctima estava tocada emocionalment i plora gairebé tota la declaració i podria dir-se que la defensa no ha tingut prou tacte amb les preguntes formulades ni en les formes d’exposar-les. Per tant, tenint en compte els danys addicionals que se li han causat a la víctima es donaria victimització secundària per part de la defensa.

Dia 8: 02/05/2017
Ministeri Fiscal 6

Cas 19:

- **FETS:** S’han donat agressions físiques, insults i missatges de veu amb amenaces.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha preguntes constitutives de victimització secundària per part del MF6 ni de les parts.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No victimització secundària.

Cas 20:

- **FETS:** Es va donar una discussió entre l'investigat i la víctima i ell la va agredir físicament. El fill d'ella que no és un fill comú de la parella es va discutir i agredir també amb l'investigat fins al punt d'acabar apunyalant a l'home cinc vegades.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF6 no realitza cap pregunta i per part de l'acusació i la defensa no es detecta cap qüestió que pugui causar danys addicionals a la víctima.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es detecta victimització secundària.

Cas 21:

- **FETS:** Agressió física amb la presència d'una amiga de la víctima en un bar. Ja hi havia hagut anteriors agressions físiques i amenaces.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF6 no realitza cap pregunta. Per part de l'acusació no es realitza cap acte constitutiu de victimització secundària. Per part de la defensa es formula la pregunta estrella en aquestes declaracions: “¿Por qué no había denunciado antes?” Pero no pot dir-se que sigui formulada d'una manera que causi danys a la víctima.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es detecta victimització secundària.

Dia 9: 03/05/2017
Ministeri Fiscal 2

Cas 22:

- **FETS:** Agressions físiques i sexuals a una menor de 17 anys per part de la seva parella major d'edat.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Ni el MF2 ni els lletrats de defensa i d'acusació realitzen cap pregunta en que es pugui detectar victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es detecta victimització secundària. Al ser una menor tant el magistrat com el MF2 com els lletrats tenen molt en compte tenir cura del vocabulari i de les formes en que formulen les qüestions que tenen.

Cas 23:

- **FETS:** En aquest cas la parella estava discutint per la custòdia de la filla quan de sobte van arribar a les mans i l'home va tirar al terra a la dona, la va agafar del coll i la va asfixiar durant uns segons.

- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF2 ha preguntat “¿Por qué puso la denuncia el día 1 de mayo si los hechos ocurrieron el 24 de abril?”. Com s’ha vist en altres casos és una pregunta molt recurrent que solen fer els lletrats o el Ministeri Fiscal, però en aquest cas s’ha fet per part de ambdues parts ja que en el torn de la defensa s’ha realitzat la mateixa pregunta; “Per què vas tardar tant en anar a denunciar? Per què no vas anar a denunciar el mateix dia o a l’endemà?”. Per tant, no només es formula una pregunta que pot crear sensació de desconfiança en la víctima, sinó que a més a més se li ha preguntat dos cops causant segurament un dany addicional a la dona. D’altra banda, la part de la defensa també ha preguntat a la víctima si patia algun trastorn psicològic o mental i el jutge interromp dient que ell ja havia preguntat sobre si rebia assistència psicològica. En aquest punt la defensa ha intentat desacreditar la declaració de la víctima amb aquesta estratègia. La mateixa defensa ha dit acte seguit de formular la pregunta “No la estoy atacando eh”, amb lo qual potser fins i tot el mateix lletrat ha pogut detectar que el to utilitzat no era el més adequat. L’acusació no formula cap pregunta que pugui causar victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** En aquest cas sí que s’aprecia victimització secundària.

Dia 10: 08/05/2017
Ministeri Fiscal 5 i 7

Cas 24 → vídeo

- **FETS:** La senyora explica que una ex-parella ha entrat varies vegades al seu domicili sense el seu permís i que té por de que li faci alguna cosa. Que buscarà un altre domicili si és convenient.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas no hi ha MF i no s’aprecia cap actuació pròpia de la segona victimització per part de l’acusació. No hi ha defensa tampoc.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es detecta victimització secundària.

Cas 25 → vídeo

- **FETS:** Agressions físiques en el coll, el braç fruit d’una discussió. Al·lega agressions físiques anteriors també.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF5 i formula la següent pregunta: “¿Si usted relata que hasta 7 veces a podido ser agredida por qué el día de los hechos si le tiene tanto miedo a su ex-pareja baja voluntariamente a buscar a su hijo en vez de llamar a los mossos directamente?”. S’entén per tant una desconfiança en el relat de la perjudicada pel fet que tenir por a rebre una agressió física de la ex-parella comporti no poder baixar a buscar al menor semblaria incoherent. Per part de l’acusació no es dona victimització secundària. En canvi, per part de la defensa s’observa un seguit de preguntes en forma d’insinuacions per invalidar o desacreditar el testimoniatge de la víctima;
  - “¿Porque fuiste a ese hospital? ¿No es cierto que en ese hospital es donde fue a que le hicieran los partes médicos? ¿Y no es más cierto que su hermana trabaja ahí?”

La víctima es va sentir atacada en aquesta i en gairebé totes les preguntes que va realitzar la defensa, a aquesta va contestar: “*Si voy a ese hospital, pero mi hermana no me hizo los partes médicos si es lo que está insinuando*”.

A lo que la defensa va continuar formulant preguntes:

- “*¿Usted qué tomo el día que ocurrieron los hechos? ¿Alcohol? ¿No había consumido ninguna otra sustancia?*”

- “*¿Usted le ha referido alguna vez a sus hijos que se va a suicidar?*”

- **INFORMACIÓ EXTRA:** Podria dir-se que en aquest cas hi ha present una segona victimització provocada tant pel Ministeri Fiscal com per la defensa, sobretot en l'última part, on s'insinua que els parts mèdics els hi fa la seva germana i que tot és mentida. I per altra banda, també s'al·ludeix que la víctima havia consumit substàncies tòxiques i que en alguna ocasió havia pensat en suïcidar-se. Aquesta última pregunta formulada per la defensa no té res a veure amb l'esclariment dels fets puntuals de la denúncia interposada i és un tema complicat com per retreure-li a la víctima el dia de la declaració. Per tant s'entén que en aquest cas s'han causat danys addicionals.

Cas 26 → vídeo

- **FETS:** Es dona una discussió perquè l'home comença a insultar a la dona i li dona un cop molt fort al gos per provocar-la a ella. Posteriorment intervé i van forcejar, finalment ell l'agafa pels cabells i li dona una cossa mentre l'insulta.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF7 i pregunta; “*¿Que es lo que le ha motivado para denunciar ahora?*”. Mentre que l'acusació torna a realitzar preguntes sobre els detalls de com havia estat agredida físicament que ja s'havien preguntat amb anterioritat per part del jutge. La defensa no formula preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** S'entén que concorre una situació de victimització secundària per la reiteració de preguntes específiques sobre l'agressió física que ja havia estat contestada per la víctima.

Dia 11: 09/05/2017
Ministeri Fiscal 2, 7, 8 i 9.

Cas 27 → vídeo

- **FETS:** Es discuteixen i ell l'agafa pels cabells, l'amenaça i va a per un ganivet. L'amenaça amb el ganivet i després en suïcidar-se i la culpa a ella.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas hi ha el MF7 i li pregunta; “*usted va a denunciar el día 31 cuando llaman los mossos, porque no va a denunciar la agresión el día 30?*” Ja no només es posa en dubte o sembla sorprenent que les dones vagin a denunciar uns dies després de l'agressió pel motiu que sigui, sinó que fins i tot en aquest cas es qüestiona la interposició de la denúncia perquè s'ha efectuat a l'endemà de l'agressió. A més a més, la víctima intenta explicar-se i la MF7 l'interromp varies vegades sense deixar que la víctima acabi de relatar allò que ella considera important. Per part de l'acusació i de la defensa no es dona cap senyal de victimització secundària.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí s'observa victimització secundària per part del MF7.

Cas 28 → vídeo

- **FETS:** L'home amenaça a la víctima amb una arma i després ell intenta suïcidar-se.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas hi és present el MF8 i no realitza cap pregunta constitutiva de segona victimització, de la mateixa forma que passa amb l'acusació i la defensa.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària aparent.

Cas 29 → vídeo

- **FETS:** Es dona una discussió. L'home li demana a la dona que li doni diners per poder continuar de festa, ella es nega i es seu en un portal del carrer, els van començar a discutir i ell li propina cosses per tot el cos i l'agafa dels cabells mentre la sacseja.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF7 i es detecta que interromp varies vegades el relat de la víctima. Per part de l'acusació no hi ha preguntes. Per part de la defensa insisteix molt en preguntar sobre si l'home havia begut begudes alcohòliques aquella nit amb la parent intenció de justificar l'agressivitat i/o violència d'ell pel fet d'haver consumit alcohol.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Podria dir-se per tant, que es dona victimització secundària perquè no hi ha una llibertat total per a que la perjudicada es pugui esplaïar. A més a més, tot i que el fet de cometre aquest delictes sota l'efecte de l'alcohol és un atenuant, no justifica que es preguntés de forma reiterada i amb un to de justificació cap a l'actuació delictiva de l'home.

Cas 30 → vídeo

- **FETS:** Assetjament continuat.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas el MF7 interromp les explicacions de la víctima. Per part de la defensa i de l'acusació no hi ha cap pregunta.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Podria dir-se que l'actuació del MF7 no és l'adequada perquè no dona la total llibertat perquè la víctima expliqui tot el que vol i això indueix a que hi hagi victimització secundària.

Cas 31 → vídeo

- **FETS:** Es donen agressions físiques, insults i control de l'home sobre la dona en quant als horaris de la mateixa.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF2. En un moment donat llegeix en veu alta tots els insults i expressions humiliants i degradants, sense excepció, que l'investigat li ha estat dient a la víctima i aquesta es posa a plorar. La

víctima es desanima fins a tal punt que han de parar la declaració. Un cop es refà, poden continuar amb la declaració, però en aquest cas es veu clarament que l'actuació del MF2 ha estat desafortunada, ja que podria preguntar el mateix sense la necessitat de verbalitzar les expressions tant dures que la víctima va haver d'escoltar un cop més. A més a més, el MF2 també pregunta: “¿Como es que en la denuncia no cuenta que ha recibido agresiones físicas y aquí nos relata que le dió un bofetón? ¿A caso usted no considera eso como una agresión física?”. En aquest cas s'està posant en dubte la credibilitat de la víctima i que sigui real l'agressió física per no haver-la relatat en la denúncia. D'altra banda, l'acusació també formula una pregunta que pot causar danys a la víctima i que com s'ha anat veient és molt comú en aquest àmbit; “¿porque tardó 8 días en denunciar estos hechos?”. I finalment, la defensa no realitza cap pregunta.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** En aquest cas, podria dir-se que es dona victimització secundària per part de la MF2 ja que es posa en dubte la credibilitat i el relat de la víctima d'una forma poc adequada.

Cas 32 → vídeo

- **FETS:** Els fets comencen amb una discussió entre la parella i acaba amb agressions físiques amb les mans i les cames i posteriorment l'home arriba a pegar a la dona amb un cinturó.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas el MF2 procedeix a preguntar; “usted ya había denunciado a este hombre con anterioridad. Aún así ha vuelto con él y lo ha perdonado..” “¿Tiene claro que esta vez si se le da la orden de protección no podrá estar con él no?”. Per tant, es posa en dubte en aquest cas la serietat amb la que la víctima interposa la denúncia i el to que s'utilitza al dir que l'ha perdonat amb anteriorment sembla un retret més que res, per tant aquest comportament seria constitutiu de victimització secundària. Per part de l'acusació no hi ha victimització secundària. I finalment, per part de la defensa es realitzen preguntes que ja s'havien contestat anteriorment i per tant, es dona una reiteració de preguntes que causa danys addicionals a la víctima fins a tal punt que el jutge respon les preguntes a la defensa perquè ja havien estat contestades.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Es considera que es dona victimització secundària pels danys addicionals que ha de patir la víctima durant de la declaració per la desconfiança del MF2 i la reiteració de preguntes ja contestades per part de la defensa.

Cas 33 → vídeo

- **FETS:** Tot va començar amb insults i llavors es donen unes agressions físiques, l'arrastra agafant-la pels cabells i li propina cops de puny.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas hi ha el MF2 però ni aquest ni la part de defensa ni d'acusació realitzen cap acte ni pregunta propi d'una segona victimització.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es detecta victimització secundària.

Cas 34 → vídeo

- **FETS:** Discuteixen, ell l'arrastra pel terra i ella rep un cop. Té molta por de les represàlies.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF9 però no hi ha cap acte o pregunta constitutiva de victimització secundària. Per part de l'acusació i de la defensa no hi ha cap pregunta.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No s'entén que hi hagi victimització secundària per part de cap professional de la Sala.

Dia 12: 11/05/2017
No Ministeri Fiscal

Cas 35:

- **FETS:** L'home insulta a la dona pel carrer amb el fill davant
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha MF ni defensa. L'acusació no formula cap pregunta que pugui dur una victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària (cert és que tampoc hi ha MF ni defensa).

Cas 36:

- **FETS:** L'home va trucar a la dona perquè baixés al portal per parlar. Quan ella va baixar per parlar i va veure que ell estava nerviós, ella va decidir marxar i ell la va amenaçar de mort.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha MF ni defensa. L'acusació no formula preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària (cert és que tampoc hi ha MF ni defensa).

Dia 13: 12/05/2017
Ministeri Fiscal 8, 5, 2 i 6

Cas 37 → vídeo

- **FETS:** Maltracte psicològic, assetjament i amenaces en l'àmbit familiar i insults.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Les actuacions per part del MF8 són correctes i adequades, de la mateixa manera que ho són per part de l'acusació. Per part de la defensa es formula una de les preguntes més freqüents en aquests casos: "*porque queda con él con posterioridad a haberlo dejado si le daba tanto miedo?*", i la víctima respon; "*él me decía que sin mí se iba a matar, me daba pena y también lo quería mucho*". Un cop més, es posa de manifest la poca creença que té la defensa en la por que sent la

víctima cap a l'investigat i també es posa de manifest el fet de que la defensa ha de desacreditar la versió de la víctima, i tot i que sigui la seva feina, pot causar danys addicionals a una dona que ja ha patit una primera victimització.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí hi ha victimització secundària per part de la defensa.

Cas 38 → vídeo

- **FETS:** Amenaces de mort amb un ganivet.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF5 ha actuat degudament i no ha donat peu a una segona victimització. Per part de l'acusació i de la defensa no es formulen preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària. Hi havia un intèrpret present.

Cas 39 → vídeo

- **FETS:** La víctima veu com la seva ex-parella estava agredint sexualment a la companya de pis que tenien en comú. Quan la víctima reacciona, es dirigeix cap a ell, l'escriu i li propina una bufetada a la nuca. Llavors ell l'empeny contra la paret i l'agredeix físicament. La víctima relata entre plors que en altres ocasions l'havia insultat i escridassat en públic.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas hi havia present el MF5 i formula la següent pregunta; *“usted dice que los hechos ocurren el día 1. No obstante, no va a denunciar hasta el día 4. ¿porque?”*. A la víctima no li agrada gens aquesta pregunta, comença a plorar i alça la veu i respon; *“porque tenía miedo, me encerré en mi casa. Tenía la cara desfigurada y quería escapar”*. Per part de l'acusació no hi ha victimització secundària. Per part de la defensa es pot dir que en dues ocasions va estar inapropiada la seva actuació;

-En primer lloc, es refereix a l'agressió sexual que va presumptament va realitzar l'home a la noia que compartia pis amb la parella com una relació sexual consentida per ambdues parts; *“cuando usted vió que iban a empezar a mantener relaciones sexuales su pareja y la otra chica (...)*. La víctima de seguida interromp a la defensa i contesta *“No. Ella estaba inconsciente, hacía horas que lo estaba porque había bebido mucho y vi como él entrava en la habitación, miraba que ella estaba inconsciente y con toda la frialdad se desabrochó el pantalón y la quiso penetrar estando ella inconsciente”*.

-En segon lloc, la víctima ja havia referit anteriorment que després dels fets es va tancar a casa i no va sortir d'allà, a lo que la defensa pregunta de totes formes; *“¿porque esperó hasta el día 3 para ir al hospital? A lo que la víctima respon: “da mucha verguenza esto, mi verguenza era contar que hace tiempo que estaba permitiendo esto”*.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí es dona victimització secundària per part de la defensa i del MF5.

Cas 40 → vídeo

- **FETS:** Amenaces i insults durant la relació i posteriorment també.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF2 pregunta; “¿porque ha tardado tanto en denunciar estos hechos?”. En aquest moment la víctima es posa a plorar i manifesta que ella pensava que hi hauria un canvi per part d’ell. Per part de l’acusació no hi ha preguntes. Per part de la defensa s’utilitza una estratègia que es basa en intentar demostrar que la víctima no té por del victimari perquè s’ha posat en contacte amb ell alguna vegada; “¿No es verdad que le envío usted mensajes a él diciéndole que lo quería?”. La defensa insisteix molt amb aquest argument en que ella es posa en contacte amb ell o li respon els missatges que ell li envia. La víctima ja havia relatat amb anterioritat que això era així, que sempre el perdonava i es tornaven a posar en contacte, però que quan va decidir denunciar-lo ja no es va posar més en contacte amb ell.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí hi ha victimització secundària per part de la defensa perquè s’intenta desacreditar a la víctima pel fet que ella es posava en contacte amb ell, el perdonava i li donava una altra oportunitat, i tot aquest argument es basa en fets anteriors a que ella interposes la denúncia. I per part del MF2 que jutja com va actuar la víctima en aquell moment pel fet d’esperar-se a denunciar.

Cas 41 → vídeo

- **FETS:** Durant la feina es discuteixen perquè ell s’ha posat gelós d’un company de feina. L’investigat li demana a la perjudicada que agredeixi físicament al company de feina perquè els havia vist parlar. Després la reté dins d’un lavabo, l’amenaça de mort repetidament i l’empeny fins a 3 vegades.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF6 i no causa una victimització secundària. L’acusació no formula cap pregunta. I finalment, la defensa no causa tampoc una segona victimització.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es pot dir que es detecta cap símbol de victimització secundària.

Cas 42 → vídeo

- **FETS:** La parella es discuteix per temes econòmics i l’investigat comença a sacsejar a la víctima. Un altre dia, l’empeny contra el llit i comença a propinar-li cops. La víctima plora molt durant tota la declaració. Van haver-hi més agressions físiques en altres ocasions i l’havia arribat a escopir a la cara.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF5 en aquest cas no actua conforme a una actitud que pogués provocar segona victimització, de la mateixa forma que ho fa l’acusació. No hi ha defensa.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària

Dia 14: 15/05/2017
Ministeri Fiscal 6, 7, 4

Cas 43 → vídeo

- **FETS:** L'investigat es presenta al lloc de feina de la víctima i comencen a discutir, seguidament es dona un forcejament entre els dos. Durant la relació la perjudicada ja havia patit agressions físiques.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF6 i pregunta; "*¿si había más gente por la calle porque no pidió ayuda?*". La víctima comença a plorar i diu que tenia molta por, "*no conté esto a nadie porque me daba mucho miedo*". Tant la defensa com l'acusació no realitzen cap pregunta ni cap actuació que pugui causar victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Podria considerar-se que sí hi ha victimització secundària perquè la manera en que ha formulat la pregunta el MF6 pot semblar que no acabi de creure's la versió de la dona, i aquesta es posa a plorar després de que se li formulés tal pregunta.

Cas 44 → vídeo

- **FETS:** Insults i amenaces constants. Ell és molt gelós, possessiu i controlador. Maltractament psicològic i alguna agressió físics.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Per part del MF7 es formula la pregunta de "*¿que es lo que le ha motivado a denunciar esta última vez?*". L'acusació no realitza cap pregunta. La defensa exposa el següent; "*en la denuncia dice que no le llegó a dar un cabezazo y ahora ha dicho que si. Puede contar esta contradicción evidente?*" Formula altres preguntes relacionades amb les agressions i les amenaces que havien estat contestades anteriorment de forma reiterada i repetitiva, fet que pot provocar mal estar en la víctima.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí es dona victimització secundària per part de la defensa.

Cas 45 → vídeo

- **FETS:** Hi ha una discussió on l'home insulta a la dona davant del fill comú menor. També hi ha una gressió física amb un testimoni presencial a més a més del fill.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF7 i l'acusació no realitzen cap victimització secundària. Per part de la defensa es formulen preguntes inapropiades; "*¿No es verdad que usted le empujó a él?*" "*¿Quién le ha recetado el collarín que lleva? Lo pregunto porque en el informe medico no pone que tenga que llevarlo*".
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí es detecta victimització secundària. L'acusació no només intenta desacreditar la versió dels fets de la víctima, sinó que també insinua que ella mateixa s'ha pogut posar el collarí sense prescripció mèdica per portar-lo a la declaració i fer més creïble el seu relat.

Cas 46 → vídeo

- **FETS:** Els fets que es denunciïn són amenaces de mort a través del mòbil.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF4 en aquest cas formula les preguntes de forma desconfiada *“No obstant usted no ha dicho cierta información en los mossos que aquí hoy sí cuenta”*. A lo que la víctima respon; *“los mossos no me preguntaron”* i el MF4 molts desconfiat i posicionant-se de part del Mossos d’Esquadra, respon; *“¿me está diciendo que los mossos no preguntan por los hechos?”*. Per part de l’acusació i de la defensa no hi ha cap pregunta.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Sí hi ha victimització secundària. Tot i que es tracta de provar i esclarir els fets, no justifica que el MF4 pugui posar en dubte d’aquesta manera la versió de la dona, mostrant una total desconfiança cap a aquesta, perquè això pot provocar danys addicionals en la víctima, el fet de no sentir-se entesa o sentir que no se l’està creient.

Dia 15: 16/05/2017

Ministeri Fiscal 1

Cas 47:

- **FETS:** Va haver-hi una discussió entre els dos, l’home va insultar a la dona i posteriorment la va agredir físicament.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF1 no pregunta res, de la mateixa manera que tampoc ho fa la defensa. Per part de l’acusació no es dona victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Nul·la participació per part del MF1 i de la defensa. No hi ha victimització secundària.

Cas 48:

- **FETS:** L’home va a buscar a la filla en el domicili de la denunciant i comencen a discutir, ella al·lega que ell l’amenaça i l’empeny contra la paret per endur-se a la filla.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF1 i l’acusació no provoquen una segona victimització. La defensa en canvi, formula certes preguntes intentant inculpar a la víctima; *“¿No es más cierto que es usted la que intenta arrebatarse la niña de los brazos de su padre?”* La víctima fa un gest d’incredulitat davant d’aquesta pregunta i respon *“para nada, arrebatarse de qué? Era el día de visita con la niña y le tocaba a él estar con su hija”*. La defensa continua preguntant; *“¿No es verdad que tiene una denuncia por su parte porque incumple el cortísimo tiempo de visitas? ¿No es verdad que no le deja ver al señor su hija los sábados que le tocaría ver a la niña?”* La víctima fa cara d’estranyada i respon *“para nada, es al revés, le dejo estar más tiempo del que dice la sentencia”*. Seguidament la defensa continua *“¿No es verdad que todos vuestros problemas empiezan porque él está con otra mujer?”* La víctima posa cara de molt sorpresa, obre els ulls com plats i contesta *“para nada, yo fui la que me quise separar, me da igual completamente su vida”*. Si bé és cert que aparentment pot semblar que les preguntes no són massa inadequades, el to que es va utilitzar per part de la defensa va ser totalment

innecessari i es podrien haver formulat les mateixes preguntes amb més sensibilitat i un to menys “agressiu”.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** Tot i la segona victimització que pateix la víctima per part de la defensa, cal dir que tot i que està molt controlat el tema de que no hi hagi contacte visual entre l’investigat i la víctima durant el procés, en aquest cas puntual la dona va poder veure a l’home pel passadís quan ella va sortir de la sala just després de declarar.

Cas 49:

- **FETS:** Es discuteixen perquè ell havia begut, quan ell torna a casa va començar a insultar-la i a perseguir-la pel pis fins que l’agredeix físicament.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** Tant el MF1 com l’acusació no realitzen cap pregunta. La defensa intenta culpar-la a ella de la situació, com si les marques que té de les agressions fossin a conseqüència dels actes de la víctima; *“Usted intento agredirle a él y es entonces cuando él le coge de las muñecas y por eso tiene las marcas verdad?”*. La víctima respon un no molt rotund i torna a explicar com havien passat realment els fets, tot i que ja ho havia explicat amb anterioritat, però tot i això, la defensa realitza aquesta pregunta i ella s’ha de tornar a explicar per defensar-se i que no es tergiversi el relat.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** En aquest cas hi ha victimització secundària per part de la defensa ja que intenta canviar el relat d’ella i intentar incriminar-la, fent veure que les agressions que ha patit són fruit dels seus actes.

Cas 50:

- **FETS:** La víctima estava dormint, quan de sobte es desperta perquè l’investigat li tira una sabata al cap i comença a insultar-la. Quan ella intenta incorporar-se ell li propina un cop de puny a l’ull i a la boca dels quals necessita atenció mèdica.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF1 no formula cap pregunta i l’acusació particular no causa victimització secundària en la víctima. D’altra banda, la defensa intenta culpar a la perjudicada durant tot el torn de preguntes; *“¿No cojió un palo para darle a mi cliente? ¿No le lanzó un tamburete? ¿No lo cojió de la oreja?”* I la víctima respon que no, que no té ni tamborets ni pals a la seva habitació, que ella simplement estava dormint i es va trobar amb tot això. La defensa li pregunta que com pot explicar doncs que l’investigat tingui també lesions i ella cansada respon; *“No tengo ni idea. Me pregunta sobre lo que quiere però no me pregunta sobre lo que tengo en el ojo y en la boca”*. Queda clar que la víctima està molesta per les preguntes formulades per part de la defensa.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** En aquest cas es pot observar per la resposta que té la víctima que se li ha causat danys addicionals per part de la defensa, i per tant concorre una segona victimització.

Dia 16: 17/05/2017

Ministeri Fiscal 7

Cas 51:

- **FETS:** Hi ha agressions físiques i psicològiques durant la relació.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF7 no fa preguntes. Per part de l'acusació i de la defensa no hi ha victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària.

Cas 52:

- **FETS:** Es van discutir i l'home la va agafar pel coll davant dels dos fills menors.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** el MF7 no formula cap pregunta, i per part de l'acusació i de la defensa no hi ha victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària.

Dia 17: 23/05/2017

Ministeri Fiscal 8, 2, 4, 7, 6

Cas 53 → vídeo

- **FETS:** L'investigat i la víctima van conviure 10 anys. Es va produir una discussió, ell va començar a cridar-la i li va propinar un cop de puny després d'empènyer-la varies vegades.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF8 però no formula cap pregunta. L'acusació particular i la defensa no realitzen cap pregunta que pugui constituir victimització secundària.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha cap victimització secundària.

Cas 54 → vídeo

- **FETS:** Es discuteixen i ell l'agredeix a ella físicament. A més a més, ell l'amenaça d'anar a buscar un ganivet per fer-li mal, la víctima va arribar a veure el ganivet. La dona plora durant la declaració. És una dona marroquina i necessita un intèrpret.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF8 i no realitza cap pregunta constitutiva de victimització secundària. L'acusació particular tampoc realitza cap pregunta que pugui causar danys addicionals. No hi ha defensa.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No victimització secundària.

Cas 55 → vídeo

- **FETS:** Insults i expressions humiliants constants de l'investigat cap a la víctima. Anaven pel carrer discutint quan de cop i volta l'home va pegar a la dona i aquesta va caure al terra sagnant pel nas.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF8 i no realitza cap pregunta que pugui causar una segona victimització. L'acusació particular tampoc realitza cap actuació inapropiada. La defensa li pregunta a la perjudicada; “*¿Es verdad que usted le ha dicho a su ex pareja que cuando lo denunciara se iba a enterar?*”. Es pot comprovar de forma objectiva com aquesta pregunta deixa totalment parada a la víctima perquè sent que s'està posant expressions que ella no ha dit en cap moment i contesta; “*No. ¡Qué fuerte!*”
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Es presencia una victimització secundària per part de la defensa per un comentari inapropiat.

Cas 56 → vídeo

- **FETS:** Es dona un trencament d'una ordre de protecció (d'allunyament i no comunicació amb la víctima) perquè la seva ex-parella comença a enviar-li missatges pel telèfon mòbil dient-li que estava al lloc en el que es trobava ella en aquell moment. Es van trobar al metro i ell la va amenaçar de mort.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas hi ha present el MF2 no realitza cap actuació partidària de victimització secundària, de la mateixa manera que ho fa l'acusació particular. La defensa intenta protegir al seu client a través d'una malaltia psicològica però no realitza cap actuació que pugui causar danys addicionals a la víctima.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària.

Cas 57 → vídeo

- **FETS:** Es discuteixen en el carrer, ell retenia la motxilla de la dona i ella per por a que la pegués no es va atrevir a recuperar-la. Ell l'acaba obligant a anar a casa seva i no és fins a l'endemà que la víctima aconsegueix trucar a algun familiar per demanar auxili. Durant aquell temps que havien passat junts l'amenaça dient frases com “*si hay problemas con la policía me mato yo o te mato a ti*”.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF2 i exposa; “*Usted dice que llevaban 4 años de relación pero a mí me consta que lo denunció en 2014 por agresiones sexuales, por malos tratos y en 2015 por violencia física y psíquica habitual, ¡y había vuelto con él aún así!*” Està mostrant prejudicis sobre la perjudicada pel fet d'haver tornat amb ell encara que l'hagués denunciat anteriorment. Com bé mostren diferents estudis hi ha molts motius i raons pels quals una dona maltractada no deixi a la seva parella o torni amb aquesta (dependència sentimental, econòmica, etc). El MF2 continua; “*¿Y porque no lo dijo que se quedara con el bolso y marchó? ¿Que había tan*

importante en ese bolso para quedarse ahí?”. La víctima comença a plorar i explica que no volia problemes amb la seva mare perquè tenia les claus del cotxe dins de la motxilla i encara no havien fet el canvi de nom del vehicle. Prossegueix el MF2 “*Cuando se quedó toda la noche ahí, ¿porque no escapó? ¿porque no pidió ayuda por la ventana? Todas esas opciones, ¿no las barajó o qué?”*. La víctima explica que si ella es mou durant la nit ell s’aixeca i l’agredeix, i que en altres ocasions ja havia demanat ajuda per la finestra i ningú li havia fet cas. Per part de l’acusació no es realitza cap pregunta constitutiva de victimització secundària. Per part de la defensa es dóna una reiteració de preguntes que havien estat contestades anteriorment quan les va formular el jutge.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** Es dóna una segona victimització per part del MF2 pels danys addicionals que causen les seves preguntes, la de qüestionar l’actuació que va tenir la víctima en aquell moment, i per part de la defensa per una reiteració de preguntes.

Cas 58 → vídeo

- **FETS:** Discuteixen per motius econòmics amb el fill menor davant. La víctima comença a plorar durant la declaració en el moment en que verbalitza l’agressió física que pateix; primer la colpeja amb un cop de puny, l’empeny contra el llit i continua donant-li cosses i cops per tot el cos. A més a més, en aquell mateix moment l’amenaça de mort.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF4 i l’acusació particular no realitzen actuacions pròpies d’una victimització secundària. La defensa no realitza cap pregunta.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària per part del MF4 o les parts.

Cas 59 → vídeo

- **FETS:** Es denuncia el trencament d’una ordre de protecció que s’havia imposat per un delictes d’amenaques continuat. L’investigat va trucar el timbre del domicili on resideix la víctima perquè volia agafar les seves pertinences i l’insulta quan aconsegueix entrar al domicili. Quan estava dins li va tirar un plat al cap de la dona i li va propinar alguna cosa.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** No hi ha preguntes per part del MF7 ni per part de l’acusació particular. No hi ha defensa en aquest cas.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No es dóna victimització secundària.

Cas 60 → vídeo

- **FETS:** Es va donar una discussió en el dormitori i els menors no veuen res del que passa, però sí ho escolten. Mentre estaven discutint l’investigat va empènyer a la dona i ella va caure sobre el llit i li propina un cop a la cara.

- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF6 però no realitza cap actuació constitutiva d'una segona victimització, de la mateixa manera que tampoc ho fan les parts.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària per part dels professionals.

Dia 18: 30/05/2017
Ministeri Fiscal 1,2,3,4,5,7

Cas 61 → vídeo

- **FETS:** Es dona un trencament de l'ordre de protecció per part de l'home i aquest agredeix físicament a la perjudicada, a més a més de totes les amenaces que es produeixen per part de l'investigat.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El
- MF3 no realitza preguntes que poguessin produir victimització secundària. L'acusació particular tampoc. Per part de la defensa no es realitza cap pregunta.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No s'observa una victimització secundària en aquest cas.

Cas 62 → vídeo

- **FETS:** L'investigat va entrar al domicili de la perjudicada i li roba les seves pertinences. A més a més, l'amenaça de mort. Més endavant l'investigat la reté en el seu domicili.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF2 i talla el relat de la víctima alguna vegada perquè vol que es cenyeixi únicament a la pregunta que li formula i que concreti molt, no que expliqui el que ella vulgui. També pregunta "*en el momento en el que él se va de casa y la encierra, porque no llamó a la policía o al 112?*". En certa manera li està dient com hauria d'haver actuat o posa en dubte que realment ella sentís que estava en perill sinó va fer aquesta trucada. La defensa intenta desmuntar tot el relat de la noia. L'acusació particular no formula preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** La víctima manifesta al principi de la declaració que no entén les paraules tècniques i jurídiques que s'utilitzen a la sala. A més a més, l'actuació del MF2 també causa victimització secundària.

Cas 63 → vídeo

- **FETS:** En aquest cas es tracta d'un cas de menors, on el noi insulta, agredeix físicament, i li deia com havia d'anar vestida a la víctima. Durant molt de temps l'ha amenaçat, l'ha insultat i l'ha agredit físicament.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF2 no realitza cap actuació impertinent o inadequada. L'acusació particular tampoc realitza cap segona victimització. La defensa insinua que és ella la que ha agredit a l'investigat i aquesta comença a plorar dient que això és mentida, que ella mai faria mal a algú que estima.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** La defensa acusa i intenta incriminar a la víctima canviant els papers dels dos subjectes i afirmant que va ser la víctima la que va agredir a l'investigat i no l'investigat a la víctima. Hi ha victimització secundària perquè s'intenta acusar i incriminar a la perjudicada i això provoca danys addicionals a la noia que comença a plorar.

Cas 64 → vídeo

- **FETS:** La perjudicada manifesta que des de fa un temps que s'ha tornat molt agressiu. Ella va trencar la relació amb ell des de fa un temps però l'investigat continua amenaçant. Un dels fets que es denuncien és que l'investigat agredeix físicament a la víctima, i li va exhibir una navalla en un moment donat en que la va amenaçar de mort.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF2 pregunta si en aquell moment l'home estava sota els efectes de l'alcohol o alguna altra substància. L'acusació particular no realitza cap actuació que pugui causar victimització secundària. La defensa pregunta per una altra agressió on van acudir els mossos i exposa: *"Usted en su denuncia esto no lo hace constar, ni que había presentado ni que había ocurrido estos hechos, porque en la denuncia no hace constar esta situación? Hace referencia de una agresión de hace 2 meses atrás pero no hace referencia de esto que nos esta manifestando ahora, porque?"*. El to que utilitza la defensa és de desconfiança, com si pensés que pel fet de no haver denunciat aquests fets en el seu moment o en la present denuncia, potser és perquè no van existir.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Victimització secundària per part de la defensa?

Cas 65 → vídeo

- **FETS:** En aquest cas l'investigat va empènyer, va insultar, va agafar pel col i va amenaçar a la víctima. Ella es va defensar.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas el MF2 no realitza cap actuació pròpia de victimització secundària. La defensa formula un seguit de preguntes totalment innecessàries amb un to amb poca sensibilitat i amb supèrbia. L'acusació particular no formula preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** La poca sensibilitat i la formulació de preguntes que no tenen res a veure amb el cas per part de la defensa podria considerar-se com una segona victimització.

Cas 66 → vídeo

- **FETS:** Agressions físiques amb amenaces. Les agressions físiques eren habituals i alguna vegada amb la filla menor davant.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF4 i no realitza cap actuació que podés desembocar a una victimització secundària. L'acusació particular no formula preguntes. La defensa tampoc.

- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària.

Cas 67 → vídeo

- **FETS:** L'investigat li agafa el mòbil de la víctima i li mira les converses que aquesta té en el seu dispositiu. Ell la insulta i l'amenaça a través de missatges enviats a través del mòbil. A més a més va a casa de la perjudicada i toca el timbre de forma repetida insistint perquè aquesta baixés a parlar amb ell.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas hi ha el MF1 no formula preguntes. La acusació particular no crea cap victimització secundària. La defensa no formula preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària.

Cas 68 → vídeo

- **FETS:** Diferents agressions físiques, entre altres coses la va asfixiar agafant-la pel coll.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF5 i no realitza victimització secundària. No hi ha acusació particular. La defensa exposa: “*¿La noche de los hechos usted bebió? ¿No es más cierto que el señor al ver que usted estaba muy ebria y estaba insultando a personas la cogió del brazo y la condujo a la habitación?*” La víctima contesta: “*No, él me llevó a la habitación para ahogarme*”. La defensa continua: “*Bien, usted refiere que la cogió del cuello, ¿cómo se explica que en ningún parte de lesiones se observe ningún hematoma alrededor del cuello?*”. La víctima mostra les senyals que té al coll i a més a més, tant el jutge com el MF li diuen a la defensa que tant en l'informe mèdic de l'hospital com en l'informe mèdic del metge forense s'exposa clarament que sí es detecten les agressions físiques en el coll.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** Es dona victimització secundària per part de la defensa.

Cas 69 → vídeo

- **FETS:** Tant l'investigat com la perjudicada es van discutir i aquest la va agredir físicament.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** En aquest cas actua el MF1 i no formula preguntes. La defensa i l'acusació particular no formula preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària.

Cas 70 → vídeo

- **FETS:** L'investigat agredeix físicament a la perjudicada.
- **ACTUACIÓ PER PART DEL MF I ELS ADVOCATS:** El MF7 no realitza victimització secundària. Ni l'acusació particular ni la defensa formula preguntes.
- **INFORMACIÓ EXTRA:** No hi ha victimització secundària.

ENTREVISTA 1 SOBRE LA SEGONA VICTIMITZACIÓ DE LES VÍCTIMES DE
VIOLÈNCIA DE GÈNERE

BLOC I:

1. És la primera vegada que denuncia? No
2. En quan a les instal·lacions, mentre esperava per fer la declaració, li ha semblat un lloc adequat o s'ha sentit incòmode per algun motiu? Les instal·lacions m'han semblat adequades, sí, sí.
3. Sap quanta estona ha hagut d'esperar més o menys per declarar? Ha estat atesa amb rapidesa o s'ha hagut d'esperar molta estona? En cas que s'hagi hagut d'esperar molt, com s'ha sentit durant aquest temps d'espera abans de declarar?

M'han atès correctament, no he hagut de fer esperes ni res, no, no.

- 4. En quan a la primera declaració, quina sensació li han produït les preguntes realitzades pel Jutge / Ministeri Fiscal / les parts? S'ha sentit còmode, o pel contrari, ha pogut sentir que no se l'entenia o que no feien esforços per entendre-la? M'han semblat bé, sí, sí, m'han semblat correctes.**

- 5. En relació amb l'anterior pregunta, creu que s'ha pogut sentir acusada o que se l'ha intentat culpar del que va passar? A que creu que es deu això? (pel fet d'obtenir proves o s'han formulat preguntes o acusacions inacceptables per desmentir la seva versió) No contestada.**

- 6. Abans de realitzar la declaració se li ha informat dels drets que té. Creu que se li han respectat tots? Sí, no s'ha vulnerat cap, s'han complert tots.**

- 7. Creu que el llenguatge que s'ha utilitzat dins la Sala de declaracions era dificultós/molt tècnic o creu que li han explicat les coses amb suficient claredat? És adequat.**

- 8. Des de la denuncia fins a dia d'avui, quants cops ha hagut d'explicar els fets? Quina sensació/emoció li ha causat això a vostè? (al explicar-ho tants cops s'ha anat acostumant als fets i cada cop li fa menys mal explicar-ho, o pel contrari, cada vegada que ho ha d'explicar li suposa recordar els fets i això li causa mal estar). Durant tot aquest temps? Home jo porto 7 anys eh amb això [indignada]. Per exemple des de que vaig posar la primera denúncia fins que vaig tenir la primera sentència vaig estar 2 anys amb el procediment, i els fets els vaig haver d'explicar primer a la policia, després aquí, al jutge. Que si em va crear algun dany addicional? Doncs home psicològicament amb 7 anys que porto estic molt cansada, sí, sí, evidentment. Estem tots molt cansats, tots em refereixo al meu fill i jo eh, evidentment. Els altres tant em fan, però clar en 7 anys jo crec que ja toca, estic cansada sí, psicològicament sí. Fa un any que estem ara amb aquest tema, i encara no ens hem assentat, fa un any eh, i encara no ha sortit res. Un es passa la pilota a l'altre, i a l'altre i a l'altre... i vinga, i tomba i gira, hi ha un nen eh que rep agressions, jo a mi ja tant em fa rebre agressions, tant em fot, però es que hi ha un nen menor que encara no se l'ha escoltat. La lentitud del procés afecta molt, evidentment, clar sí sí, evidentment. Fa molt de temps que s'hauria d'haver**

escoltat al nen, i això fa molt que hauria d'haver sortit, es una opinió personal eh. Aquestes coses castiguen, està clar.

9. Creu que ha pogut trobar-se amb alguna barrera o dificultat per accedir al sistema judicial o continuar dins d'aquest amb el seu procés? (barreres de l'idioma, barreres culturals, respostes racistes i/o sexistes, barreres per por a les conseqüències, desconeixement del funcionament del Sistema Judicial i dels seus recursos, etc). No, no.

10. Creu que la informació que tenia abans de denunciar era suficient? Sí, sí.

a. Creu que a dia d'avui sí té tota la informació necessària? Sí, també.

11. Quins aspectes més importants els valora negativament i creu que s'haurien de millorar? La lentitud de la justícia, res més.

12. Quins aspectes li han sorprès positivament? Per mi cap.

ENTREVISTA 2 SOBRE LA SEGONA VICTIMITZACIÓ DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

BLOC I:

1. És la primera vegada que denuncia? No.

2. En quan a les instal·lacions, mentre esperava per fer la declaració, li ha semblat un lloc adequat o s'ha sentit incòmode per algun motiu? Me parece bien, no me cruzado con él en ningun momento.

3. Sap quanta estona ha hagut d'esperar més o menys per declarar? Ha estat atesa amb rapidesa o s'ha hagut d'esperar molta estona? En cas que s'hagi hagut d'esperar molt, com s'ha sentit durant aquest temps d'espera abans de

declarar? La última vez tuve que esperar bastante, tuve que esperar para declarar desde las 10h y salí de ahí a las 14h de la tarde sabes, me sentí agobiada de estar encerrada tantas horas ¿sabes? No me gusta.

- 4. En quan a la primera declaració, quina sensació li han produït les preguntes realitzades pel Jutge / Ministeri Fiscal / les parts? S'ha sentit còmode, o pel contrari, ha pogut sentir que no se l'entenia o que no feien esforços per entendre-la?** Algunas me resultó un poco incómodas, el tema de lo que decía él, las amenazas, porque son palabras muy feas, entonces me hacía recordar y no me gustó, me causaba un poco de vergüenza. Me pidieron que dijera lo que él me dijo a mí y eso me hizo sentir incómoda. Sí que creo que me entendieron y yo pude entenderlos a ellos. Yo creo que me han entendido perfectamente, el chico que estaba antes aquí por lo menos sí (refiriéndose al juez). Antes (refiriéndose a otra causa) me tocó otra jueza que me resultaba un poco difícil hablar delante de ella, un poco incómodo, no me sentía a gusto, tanto que un día no quería declarar. Creo que es una persona que impone bastante, no me sentí a gusto con ella. Había una Fiscal que me parecía que no me creyó mucho por su forma de hablar o no sé, su expresión.
- 5. En relació amb l'anterior pregunta, creu que s'ha pogut sentir acusada o que se l'ha intentat culpar del que va passar? A que creu que es deu això? (pel fet d'obtenir proves o s'han formulat preguntes o acusacions inacceptables per desmentir la seva versió)** En el primer procedimiento sí, yo creo que sí. Como te dije, había otra jueza y entonces ella era un poco..osea yo creo que ella no me creía nada, y la Fiscal igual.
- 6. Abans de realitzar la declaració se li ha informat dels drets que té. Creu que se li han respectat tots?** No, los derechos siempre han estado claros y se han respetado.
- 7. Creu que el llenguatge que s'ha utilitzat dins la Sala de declaracions era difícil/molt tècnic o creu que li han explicat les coses amb suficient claredat?** No contestada.

- 8. Des de la denuncia fins a dia d'avui, quants cops ha hagut d'explicar els fets? Quina sensació/emoció li ha causat això a vostè? (al explicar-ho tants cops s'ha anat acostumant als fets i cada cop li fa menys mal explicar-ho, o pel contrari, cada vegada que ho ha d'explicar li suposa recordar els fets i això li causa malestar).** Es que he puesto varias denuncias por varios hechos, pero si me centro en un caso pues he tenido que contarlo 2 o 3 veces; a la policía, en la declaración, aquí (..) Está bien, no son muchas veces, pero cada vez que lo cuento tienes que recordar todo pero es mejor casi dejar las cosas bien claras ¿no?.
- 9. Creu que ha pogut trobar-se amb alguna barrera o dificultat per accedir al sistema judicial o continuar dins d'aquest amb el seu procés? (barreres de l'idioma, barreres culturals, respostes racistes i/o sexistes, barreres per por a les conseqüències, desconeixement del funcionament del Sistema Judicial i dels seus recursos, etc).** No.
- 10. Creu que la informació que tenia abans de denunciar era suficient?** Sí, lo tenía todo claro. El tema de que si me retiraba del caso y el Fiscal sigue, eso no lo sabía.
- a. **Creu que a dia d'avui sí té tota la informació necessària?** A día de hoy sí, más que cuando puse la primera denuncia.
- 11. Quins aspectes més importants els valora negativament i creu que s'haurien de millorar?** Lo que más me ha afectado es que ha habido muchas amenazas, muchas lesiones, mucha cosa, y ha habido dos órdenes de alejamiento y todavía sigue haciendo lo que quiere. No creo que sea suficiente lo que se ha puesto hasta día de hoy, para mí no, porque después de todo lo que ha hecho tendría que estar detenido no molestándome, a día de hoy aún sigue molestándome.
- 12. Quins aspectes li han sorprès positivament?** Solamente el tema de la orden que antes eran 200 metros y ahora son 2.000 metros, esto es lo único.

ENTREVISTA 3 SOBRE LA SEGONA VICTIMITZACIÓ DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

BLOC I:

- 1. És la primera vegada que denuncia?** No. He denunciado en tres ocasiones más.
- 2. En quan a les instal·lacions, mentre esperava per fer la declaració, li ha semblat un lloc adequat o s'ha sentit incòmode per algun motiu?** Me gustaría el poder salir un poco porque es un momento que tú estás muy mal, a mí me gustaría que hubiese como un sitio donde poder salir un rato como un patio y apoyo psicológico creo que no estaría mal porque hay gente que lo necesita, que viene sola y en estos momentos es muy duro, porque yo... en estos momentos acabo de ver una chica que estaba llorando, no entendía el idioma, era rusa creo, y la pobre estaba fatal. O sea, yo creo que un apoyo emocional se necesita en este momento.
- 3. Sap quanta estona ha hagut d'esperar més o menys per declarar? Ha estat atesa amb rapidesa o s'ha hagut d'esperar molta estona? En cas que s'hagi hagut d'esperar molt, com s'ha sentit durant aquest temps d'espera abans de declarar?** Mucho tiempo, no me han atendido rápidamente, es muy lento. Tú esperas que sea lo más rápido posible porque esto es un mal trago para ti, entonces quiero decir.. y esto es un corte con tu vida, es decir yo ahora estoy trabajando, tengo que pasar por 4h de malestar, cuando más rápido sea el juicio más rápido pasa todo, es un momento demasiado largo. Son 4 horas, es muy largo este dolor, lo que se pasa.
- 4. En quan a la primera declaració, quina sensació li han produït les preguntes realitzades pel Jutge / Ministeri Fiscal / les parts? S'ha sentit còmode, o pel contrari, ha pogut sentir que no se l'entenia o que no feien esforços per entendre-la?** La Fiscal solo ha preguntado una cosa creo, me ha parecido escaso. Por mi abogada bien, y por parte del otro abogado me hace pensar que bueno, que

él está muy mal psicológicamente, está muy mal, porque no tiene que ver con nada de esta historia las preguntas que hace el abogado. No me he sentido incomoda con las preguntas pero me sorprende muchísimo porque no tiene nada que ver con mi versión. Pero creo que sí se me ha entendido, totalmente.

5. **En relació amb l'anterior pregunta, creu que s'ha pogut sentir acusada o que se l'ha intentat culpar del que va passar? A que creu que es deu això? (pel fet d'obtenir proves o s'han formulat preguntes o acusacions inacceptables per desmentir la seva versió)** Bueno por parte del abogado de él sí, es su abogado y entiendo que lo vaya a defender a él, pero no me he sentido tampoco agredida eh.
6. **Abans de realitzar la declaració se li ha informat dels drets que té. Creu que se li han respectat tots?** Sí creo que se me han respetado todos.
7. **Creu que el llenguatge que s'ha utilitzat dins la Sala de declaracions era dificultós/molt tènic o creu que li han explicat les coses amb suficient claredat?** Para mí el lenguaje está bien, pero supongo que para mucha gente no debe ser tan accesible, debería ser más llano. Yo porque he trabajado en violencia, quiero decir, soy educadora social y trabajo en este ámbito, y puedo entender todo, pero habrá mucha gente y más si vienen de otros países que el lenguaje lo deberían adecuar. Y aunque hablen castellano es un lenguaje demasiado técnico y si tú eres la primera vez que denuncias, no sabes cómo va esto, no sabes ni tus derechos ni qué haces aquí. Es un momento además de mal estar, que estas menos para entender y para una gente que tiene otro tipo de cultura es un lenguaje muy difícil de entender y seguramente ellas no lo entenderán.
8. **Des de la denuncia fins a dia d'avui, quants cops ha hagut d'explicar els fets? Quina sensació/emoció li ha causat això a vostè? (al explicar-ho tants cops s'ha anat acostumant als fets i cada cop li fa menys mal explicar-ho, o pel contrari, cada vegada que ho ha d'explicar li suposa recordar els fets i això li causa mal estar).** Cada vez que cuentas los hechos es el dolor tuyo lo que revives, no te duele el hecho de tenerlo que repetir 4 veces, quiero decir, entiendo que se

tenga que repetir porque se tiene que entender muy bien como fueron los hechos, pero es el momento de duelo tuyo. Cuanto más repites, si vienes 4 veces a juicio, cuanto más cuentas, más lo revives y menos puedes rehacer tu vida.

- 9. Creu que ha pogut trobar-se amb alguna barrera o dificultat per accedir al sistema judicial o continuar dins d'aquest amb el seu procés? (barreres de l'idioma, barreres culturals, respostes racistes i/o sexistes, barreres per por a les conseqüències, desconeixement del funcionament del Sistema Judicial i dels seus recursos, etc).** Sí. Cuando tú vas a interponer una denuncia, depende mucho de con qué mosso de esquadra coincides. Si en esa comisaria hay un mosso de esquadra o un equipo que trabaja el tema de violencia o no es muy diferente. Por ejemplo el otro día yo fui a poner la denuncia y en ese momento no había el equipo de violencia, es decir, tuve que esperar mucho rato para que me atendiera el mosso que se dedica a esto, para que me pudiera explicar mejor, hablar en este lenguaje, y yo creo que los mossos de esquadra no están preparados para el tema de violencia contra la mujer no están preparados, no hay una sensibilidad especial, y deberían tenerla, deberían tener más formación en cuanto a este tipo de temas, y todo debería ser más accesible, que te expliquen todo mejor, porque muchas veces ni ellos, tu preguntas cosas y ni ellos saben, creo que hasta temas de derechos, de los derechos de la mujer que se encuentra en este momento tan duro, creo que deberían estar más formados y no lo están.

En cuanto a la sensibilidad dentro de la Sala depende quien tiene más o tiene menos. Por ejemplo, este juez lo he visto ya tres veces más y creo que él tiene mucha sensibilidad, creo que él sí porque siempre me he expresado con total libertad, y nunca me ha cortado, quiero decir, él escucha la gente. Y por el contrario, en algún juicio he tenido su abogada, normal, sí que me he sentido mal, me acuerdo que una vez una abogada de él fue muy dura conmigo, pero bueno lo entiendo que lo defienda a él. Y una Fiscal que fue también muy, muy, muy, muy dura conmigo, no tuvo ningún tipo de sensibilidad.

- 10. Creu que la informació que tenia abans de denunciar era suficient?** La información que tenía antes de denunciar por primera vez respecto de ahora ha variado mucho, pero también porque yo pregunto a mi abogado, le he preguntado mil veces qué puedo hacer, quiero decir, tú tienes la información si la preguntas,

sino no viene fácil esta información de cómo te tiene que mover cuando te pasan estas cosas, esto debería ser mucho más accesible a la gente.

- a. **Creu que a dia d'avui sí té tota la informació necessària?** Es sobreentén amb la resposta anterior

11. Quins aspectes més importants els valora negativament i creu que s'haurien de millorar? Pues eso, cuando te encuentras en un caso así, la falta de sensibilidad, desde los mossos depende de qué mossos y de qué comisaria, y tú no te sabes manejar con el lenguaje del derecho, o sea, si tú no eres abogado no tienes ni idea, quiero decir, y la primera vez no te lo explican, yo cuando hice mi separación ni siquiera mi abogada me explicó qué es lo que podía pedir, y no lo hice bien, quiero decir yo podría haber sido más rígida en el convenio, y no lo fui porque ella no me lo explicó, y yo resulta que no soy abogada, soy educadora social. Si tú no te manejas ahí, y no tienes una suficiente cultura, no vas a entender ni vas a saber cómo manejarte. Y siempre eres tú la que tienes que pedir ayuda, la que tienes que preguntar para que te informen, porque no es fácil, esta información no es accesible y la sensibilidad aún menos. No es un país preparado para esto, para nada.

12. Quins aspectes li han sorprès positivament? El juez, a mí me parece una persona que escucha. Es lo único que puedo pedir, que me escuchen, que me escuchen de verdad, sin cortarme, que tengan empatía en ese momento.

ENTREVISTA 4 SOBRE LA SEGONA VICTIMITZACIÓ DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

BLOC I:

- 1. És la primera vegada que denuncia? Si.**
- 2. En quan a les instal·lacions, mentre esperava per fer la declaració, li ha semblat un lloc adequat o s'ha sentit incòmode per algun motiu?** El hecho de

tener una sala de espera donde el abogado se reúne antes de pasar a declarar ahí, es un sitio donde la gente está escuchando la historia de cada persona que está en esta sala. Lo que yo he visto de instalaciones, que no he visto casi nada está perfecto, la atención, la limpieza, todo, pero por ejemplo encuentro muy mal que el abogado venga aquí a reunirse conmigo porque mi historia la va escuchar todas las personas de esta sala, yo voy a escuchar lo de otras personas. Podrían ofrecer una sala individual simplemente para reunirse con el abogado, la sala de espera podría ser esta misma, pero cuando venga el abogado ir a una sala individual.

- 3. Sap quanta estona ha hagut d'esperar més o menys per declarar? Ha estat atesa amb rapidesa o s'ha hagut d'esperar molta estona? En cas que s'hagi hagut d'esperar molt, com s'ha sentit durant aquest temps d'espera abans de declarar?** Casi 2h he tenido que esperar, es mucho tiempo. He sentido muchos nervios. Me ha provocado el estar muy nerviosa y bueno, me he puesto aún más nerviosa al ver todo lo que se ve aquí dentro, se ven a las demás personas que están pasando también por casos parecidos de violencia de género, te pone más nerviosa esta situación.
- 4. En quan a la primera declaració, quina sensació li han produït les preguntes realitzades pel Jutge / Ministeri Fiscal / les parts? S'ha sentit còmode, o pel contrari, ha pogut sentir que no se l'entenia o que no feien esforços per entendre-la?** Me ha parecido que el abogado de él estaba haciendo su trabajo, lo entiendo, la verdad es que me ha dejado más tranquila porque he visto que todo era mentira, que no había nada, no tenía nada, no sabía por dónde cogerlo, y todo lo que él decía era contradictorio.
- 5. En relació amb l'anterior pregunta, creu que s'ha pogut sentir acusada o que se l'ha intentat culpar del que va passar? A que creu que es deu això? (pel fet d'obtenir proves o s'han formulat preguntes o acusacions inacceptables per desmentir la seva versió).** Sí he sentido que me han querido culpar de unos hechos que no existen, él intentaba decirme cosas a mí para intentarlo proteger a él, es su trabajo.

- 6. Abans de realitzar la declaració se li ha informat dels drets que té. Creu que se li han respectat tots?** No se me ha vulnerado ninguno, se han respetado todos.
- 7. Creu que el llenguatge que s'ha utilitzat dins la Sala de declaracions era dificultós/molt tècnic o creu que li han explicat les coses amb suficient claredat?** Creo que el lenguaje es claro, está bien.
- 8. Des de la denuncia fins a dia d'avui, quants cops ha hagut d'explicar els fets? Quina sensació/emoció li ha causat això a vostè? (al explicar-ho tants cops s'ha anat acostumant als fets i cada cop li fa menys mal explicar-ho, o pel contrari, cada vegada que ho ha d'explicar li suposa recordar els fets i això li causa mal estar).** Lo he tenido que contar varias veces y me afecta, psicológicamente me cuesta estar bien, estar anímicamente bien, fuerte, y no estar triste por la situación que estoy pasando.
- 9. Creu que ha pogut trobar-se amb alguna barrera o dificultat per accedir al sistema judicial o continuar dins d'aquest amb el seu procés? (barreres de l'idioma, barreres culturals, respostes racistes i/o sexistes, barreres per por a les conseqüències, desconeixement del funcionament del Sistema Judicial i dels seus recursos, etc).** No me he encontrado con ninguna barrera.
- 10. Creu que la informació que tenia abans de denunciar era suficient?** No era suficiente, para nada.
- a. Creu que a dia d'avui sí té tota la informació necessària?** A día de hoy sí.
- 11. Quins aspectes més importants els valora negativament i creu que s'haurien de millorar?** Que se nos ponga en igualdad de condiciones a la hora de condenar, porque él también me ha denunciado a mí porque dice que le he agredido, cuando ha sido él el que me ha agredido con lesiones, y luego él cuenta que yo también le he agredido a él para poder defenderse así. Y que eso pueda llevar a que estemos

en igualdad de yo como denunciada y denunciante y él lo mismo cuando yo no he hecho nada, no me parece nada bien.

12. Quins aspectes li han sorprès positivament? Creo que las preguntas que me ha hecho el juez han estado bien.

ENTREVISTA 5 SOBRE LA SEGONA VICTIMITZACIÓ DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

BLOC I:

- 1. És la primera vegada que denuncia?** No, no es mi primera vez.
- 2. En quan a les instal·lacions, mentre esperava per fer la declaració, li ha semblat un lloc adequat o s'ha sentit incòmode per algun motiu?** Me he sentido cómoda.
- 3. Sap quanta estona ha hagut d'esperar més o menys per declarar? Ha estat atesa amb rapidesa o s'ha hagut d'esperar molta estona? En cas que s'hagi hagut d'esperar molt, com s'ha sentit durant aquest temps d'espera abans de declarar?** Unas 2 horas, estaba un poco nerviosa durante todo este tiempo.
- 4. En quan a la primera declaració, quina sensació li han produït les preguntes realitzades pel Jutge / Ministeri Fiscal / les parts? S'ha sentit còmode, o pel contrari, ha pogut sentir que no se l'entenia o que no feien esforços per entendre-la?** La anterior vez con la jueza estuve un poco nerviosa también. Pero me sentí bien, todo bien. Esta vez también bien.
- 5. En relació amb l'anterior pregunta, creu que s'ha pogut sentir acusada o que se l'ha intentat culpar del que va passar? A que creu que es deu això? (pel fet d'obtenir proves o s'han formulat preguntes o acusacions inacceptables per desmentir la seva versió).** No contestada.

- 6. Abans de realitzar la declaració se li ha informat dels drets que té. Creu que se li han respectat tots? Se han respetado todos los derechos.**
- 7. Creu que el llenguatge que s'ha utilitzat dins la Sala de declaracions era dificultós/molt tècnic o creu que li han explicat les coses amb suficient claredat? A veces no entiendo porque son palabras complicadas, palabras de ley, lo tendrían que explicar más despacio y con palabras más fáciles de entender.**
- 8. Des de la denuncia fins a dia d'avui, quants cops ha hagut d'explicar els fets? Quina sensació/emoció li ha causat això a vostè? (al explicar-ho tants cops s'ha anat acostumant als fets i cada cop li fa menys mal explicar-ho, o pel contrari, cada vegada que ho ha d'explicar li suposa recordar els fets i això li causa mal estar). Solamente en comisaría y aquí, pocas veces. Pero cada vez que cuento los hechos me siento mal, "uf" muy mal, porque me recuerda todas las cosas malas, los maltratos, todo, me siento mal. Para mi es mejor contarlo pocas veces y no tener que repetirlo mucho durante el proceso.**
- 9. Creu que ha pogut trobar-se amb alguna barrera o dificultat per accedir al sistema judicial o continuar dins d'aquest amb el seu procés? (barreres de l'idioma, barreres culturals, respostes racistes i/o sexistes, barreres per por a les conseqüències, desconeixement del funcionament del Sistema Judicial i dels seus recursos, etc).**
No he encontrado ninguna barrera.
- 10. Creu que la informació que tenia abans de denunciar era suficient? No, antes de denunciar no sabía nada.**
- a. Creu que a dia d'avui sí té tota la informació necessària? A día de hoy sí que me han informado.**
- 11. Quins aspectes més importants els valora negativament i creu que s'haurien de millorar? Lo que menos me gusta es la espera antes de declarar.**
- 12. Quins aspectes li han sorprès positivament? Que veo que me quieren ayudar.**